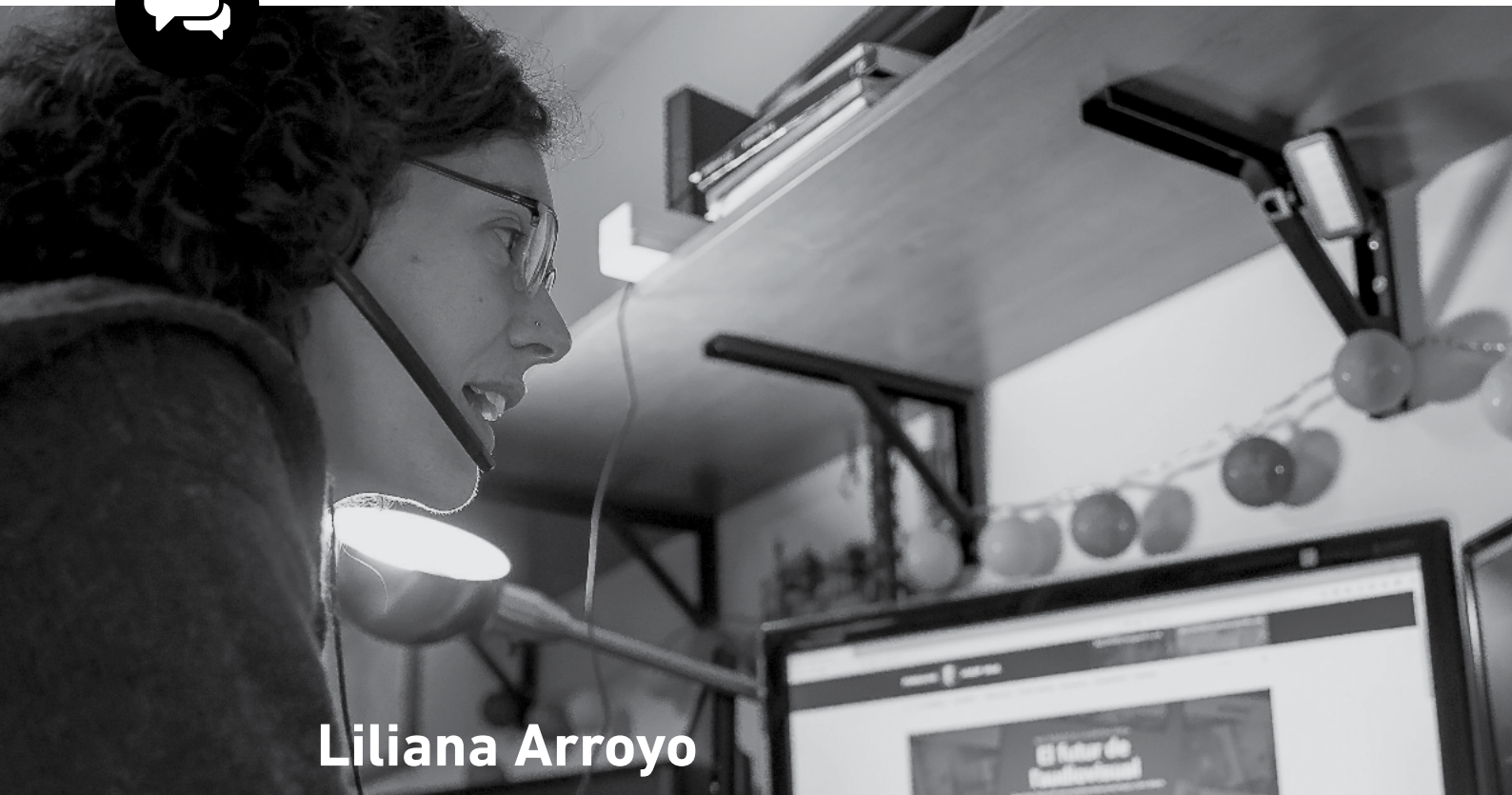

fòrum

Liliana Arroyo

“L'important és posar tota la capacitat d'innovació de la IA al servei del bé comú”

Una conversa amb Jordi Foz

La Intel·ligència Artificial (IA) i el potencial de les dades formen part d'una revolució tecnològica que provocarà una transformació profunda del món com l'hem entès fins ara. El seu impacte s'estendrà per nombrosos sectors de la societat, com ara la salut, les finances, la indústria, l'oci, el turisme i la seguretat ciutadana. Però aquests canvis també provoquen desconfiança i reticències en gran part de la població, que ho viu com una pèrdua de llibertat i privacitat. Aquestes són algunes de les qüestions que centren la conversa entre Jordi Foz (1967), secretari de Transparència i Govern Obert de la Generalitat de Catalunya, i Liliana Arroyo (1985), doctora en sociologia i especialista en innovació social digital.

Núria Jar > En quins àmbits de la nostra vida impactarà la IA?

Liliana Arroyo > La IA s'alimenta bàsicament de dades. Per tant, la IA irromprà allà on hi hagi dades disponibles. És a dir, una mica a tot arreu. Un cas molt clar i una de les grans promeses de la IA és la medicina, sobretot en l'àmbit de la medicina personalitzada. D'una banda, la IA permetrà fer millors processos de detecció i diagnòstic i, de l'altra, farà possible una prescripció de tractaments molt més acurada. Però la IA també impactarà en altres àmbits, com el sistema bancari. Les dades seran claus a l'hora de concedir crèdits o donar accés a determinades oportunitats. Aquest any als EUA i al Regne Unit hi ha hagut revoltes, perquè un algoritme assignava a quina universitat podien anar els estudiants. També als EUA, hi ha la idea d'un algoritme que calculi el grau de reincidència d'una persona i que això pugui repercutir en la seva pena. Per tant, la IA impactarà sobre moltes dimensions, tant la personal, com la professional i la col·lectiva.

Jordi Foz > Com a expert en gestió pública, una de les preguntes

que em faig, des d'un punt de vista republicà, és com intentem limitar al màxim el domini arbitrari de la IA i els algoritmes sobre la vida de les persones. És a dir, com aconseguim que aquesta revolució, que tindrà moltes virtuts i moltes coses positives, no acabi limitant la nostra llibertat o la nostra capacitat de decisió. En relació amb la política, la IA ens permet entendre millor què passa, detectar millor els problemes i després prendre millors decisions. Però, és clar, la IA no ha de ser una nova excusa per una nova modalitat de tecnocràcia, en un format algorítmic o tecnològic. D'altra banda, també em preocupa la manera com l'administració hauria de gestionar els algoritmes i la IA en benefici de la ciutadania. Els sistemes d'informació i les dades són una infraestructura pública que hem de cuidar amb els mecanismes suficients per evitar-ne un mal ús, garantint la privacitat de les persones, evitant biaixos i establint mecanismes de governança que facin que els algoritmes siguin transparents i participats des d'un inici.

Núria Jar > La IA hauria d'incloure moltes veus i mirades, perquè fos

Foz > Ens hem trobat amb casos en què, conscientment o inconscientment, hi ha hagut biaixos

representativa de la realitat. Una condició que entenc que va lligada a la idea de democràcia i gestió pública que comentava en Jordi.

Liliana Arroyo > Hi ha molt debat sobre la necessitat de saber com funcionen els algoritmes i els procediments basats en IA. Actualment encara són caixes negres. Quan els utilitzem, sembla que deleguem certes decisions a receptes de cuina automàtiques, que són els algoritmes, com si en perdéssim el control, ja que no coneixem gaire bé com funcionen. Definitivament, això està afectant i generant punts cecs en processos de decisió que poden ser molt rellevants. Sobretot, no només pel que deies d'incloure totes aquestes veus ja des de la definició del problema, sinó també en la capacitat de poder fer un escrutini d'aquests elements de decisió automàtica. Sembla que els considerem neutres pel fet de ser una cosa tecnològica, però en realitat tenen tota una sèrie de valors i biaixos incorporats per les mirades de les persones que els estan definint. Però no només això, quan apliquem o prenem decisions basades en la IA, tenim la capacitat de fer-ho de

manera automàtica i massiva. Per tant, quan ens adonem que estem fent mal ja és tard. Llavors és molt important que en lloc de corregir, prevenim i sotmetem el desenvolupament d'aquests algoritmes i sistemes d'informació a un escrutini ètic previ.

Núria Jar > La IA es basa en algoritmes. Quins són els biaixos d'aquestes fórmules?

Jordi Foz > Els perills són en tota la utilització de l'algoritme, des que el defineixes fins que l'utilitzes. Una de les primeres coses que hem de tenir en compte quan fem política és que l'interès general o els problemes a resoldre són constructes socials, no estem parlant d'una cosa objectiva. És cert que tenen una base objectiva, però som els polítics i la ciutadania qui tenim diferents interessos i decidim que aquest problema s'ha de resoldre. Si pensem que vindrà un algoritme i ens dirà quins són els problemes... Això pot tenir biaixos molt forts! Els problemes els tenim les persones i som nosaltres que, fent política i participant en la democràcia, decidim quin és el problema que s'ha de resoldre. Per

tant, des del primer moment en què definim quin és el tema a resoldre mitjançant l'algoritme és molt important que hi hagi una mirada diversa i humana. Això des d'un punt de vista ètic és molt important. D'altra banda, els mateixos biaixos que hi ha quan definim una política pública, sense utilitzar la IA, es poden reproduir en el moment de construir un algoritme si no som capaços de dissenyar-lo bé. Biaixos de gènere, biaixos per nivells de renda... I, de fet, això no és una hipòtesi. Ja ens hem trobat amb casos en què, conscientment o inconscientment, hi ha hagut biaixos, per exemple, en la imposició i el càlcul de penes del sistema judicial nord-americà per motiu de raça, a través d'un algoritme que ha reforçat el biaix castigant amb penes desproporcionades la població afrodescendent. I això també ha passat en altres àmbits. Per tant, hem de minimitzar els biaixos amb la definició de polítiques i serveis públics. I això és molt difícil si no transparentem en la mesura del possible els algoritmes, si no els fem participatius.

Liliana Arroyo > Hi ha dues qüestions que em semblen importants. En primer lloc, els algoritmes processen

Arroyo > La IA és un mirall amplificador per veure els biaixos que tenim a les pròpies dades que hem anat recollint

dades, per tant, és important ser transparents amb els biaixos que pugui tenir la definició de la fórmula i la fiabilitat de les dades amb què l'alimentem. Ens hem adonat que la IA és un mirall amplificador per veure els biaixos que tenim a les pròpies dades que hem anat recollint. Hi ha l'exemple de l'algoritme de reclutament d'Amazon, que contrastava els currículums dels candidats i candidates que els arribaven amb la base de dades dels treballadors històrics de la companyia. Com que els deu anys anteriors la plantilla havia estat bàsicament masculina, qualsevol currículum, independentment si era d'home o de dona, en el moment en què tenia paraules vinculades al gènere femení eren descartats, perquè no encaixaven amb el model de referència que feien servir per defecte. En segon lloc, hauríem de fer un pas enrere i entendre, per una banda, què és un algoritme i, per l'altra, desconstructuir una mica la idea d'IA.

Nuria Jar > Imaginem massa ciència-ficció en la IA?

Liliana Arroyo > Sí. Cal entendre d'on surt, quins imaginaris ens desperta i què és realment. La IA sorgeix de la voluntat de copiar les xarxes neuronals del cervell. A això li van dir intel·ligència, però en realitat la IA no és intel·ligent, perquè no té consciència, sinó que has de saber tu quines preguntes li has de fer. La IA simplement té capacitat de trobar patrons a partir de diferents procediments informàtics. Aquesta idea d'IA, que pot competir amb la intel·ligència humana, és un mite i no ens ajuda a deslligar-la d'aquesta aura màgica.

Jordi Foz > Tota la raó. Sovint es veu a la IA com a perillosa, o fins i tot com una distòpia. S'ha d'anar amb

Foz > Si comencem a imaginar-nos un sistema electrònic que ens digui com hem de resoldre el problema de la pandèmia i quina és l'única resposta bona per solucionar-la ens estarem equivocant

molt de compte amb aquesta idea d'intel·ligència, perquè té riscos que ens porten a mirades totalitàries, de pel·lícules de ciència-ficció. Però també té quelcom de realitat i està en el debat social. No obstant, els sistemes d'informació potents, la digitalització, el comptar amb bones eines electròniques i tenir bons algorismes ens poden ajudar a entendre el que està passant. En el cas de la Covid-19, les dades han estat molt útils. Però, en canvi, si comencem a imaginar-nos un sistema electrònic que ens digui com hem de resoldre el problema de la pandèmia i quina és l'única resposta bona per solucionar-la ens estarem equivocant, tant des d'un punt de vista democràtic com des d'una perspectiva de gestionar bé els problemes i trobar les millors solucions.

Núria Jar > Ara que parlem de la Covid-19, què ha visibilitat aquesta pandèmia pel que fa als sistemes d'informació? On hem vist que sovint faltaven moltes dades?

Liliana Arroyo > En aquesta pandèmia, hem vist la dificultat de generar un sistema d'indicadors compartit

o de mesurar la mateixa cosa amb dades diferents, per exemple. Què hauria passat si haguéssim pogut tenir bases de dades conjuntes a nivell europeu amb les garanties de privacitat, privadesa, transparència i informació anonimitzada? Segurament ens hagués permès prendre decisions a nivell europeu, en lloc de fer-ho a nivell estatal i de forma independent de frontera a frontera. Hem vist que, davant de la mateixa situació, política i ciència anaven per dues vies diferents. La ciència es caracteritza per la col·laboració internacional. Molta gent treballa conjuntament per trobar una solució a un repte global. A nivell científic és fàcil, perquè hi ha estructures que ja estaven muntades de projectes europeus, per exemple, o d'altres convocatòries competitives de projectes internacionals, on ja hi ha tota una coordinació de totes aquestes mirades. En canvi, a nivell polític, ens trobem amb diferents orientacions que de vegades costa que es posin d'acord. Una de les coses que em preocupava era quan, al mes d'abril, ens emmirallàvem amb els models de Singapur o de Corea del Sud, on hi havia unes aplicacions de rastreig permanent. No es podia qüestionar

si la prioritat era tenir salut o llibertat, aleshores la resposta era única. A més, totes les veus que sempre han estat en contra de defensar la privadesa agafaven moltíssima força davant de la prioritització de la salut com a imperatiu moral. A més, hem vist definida la salut d'una forma molt estreta, entesa com a absència de virus, i no com una situació integral.

Jordi Foz > La Covid-19 ha fet evident un munt de qüestions relacionades amb el funcionament de la democràcia, el món globalitzat, el potencial de la ciència, els límits entre la política i l'expertesa... Un bon sistema d'informació no pot definir quins són els valors que guien les nostres decisions, com, per exemple, ponderar entre salut i economia. Aquí hi ha un component polític i ideològic, que difícilment ens pot resoldre la tecnologia. Hem de tenir en compte els diferents interessos en joc, les diferents mirades i el que la ciutadania vol en cada moment. Pel que fa al portal de dades obertes, mai no havia estat tan utilitzat com durant aquests mesos. Les descàrregues dels *datasets* de la Covid-19 supera el

Arroyo > En aquesta pandèmia, hem vist la dificultat de generar un sistema d'indicadors compartit

conjunt de descàrregues que havien tingut tots els *datasets* anteriors. Això ha estat possible gràcies a un dels sistemes d'informació més potents del sistema públic, el sistema d'informació de salut. Per tant, s'ha vist el potencial que té. I ha costat molt obrir aquestes dades, una reticència que ha posat en evidència alguns dels problemes que té l'administració pública. Però un cop vam donar-les, es va aprofitar el potencial de treballar en xarxa amb l'acadèmia, amb els periodistes, amb la ciutadania en general. Per exemple, es van començar a publicar indicadors potents, com l'índex de rebrot a partir de l'agost, es va incrementar la capacitat d'entendre què passava i de prendre decisions, així com que aquestes fossin més ben percebudes per la ciutadania. És un exemple boníssim, d'una banda, dels límits que tenim i, de l'altra, del valor de treballar en xarxa per prendre millors decisions i explicar-les molt millor. Hem comprovat que, quan has de prendre decisions, com les que prenem, sense dades al darrere i sense informació comprensible, costa molt més que siguin assumides per la ciutadania.

Núria Jar > Les bases de dades de la Covid-19 han estat les més descarregades del portal de dades obertes, en comparació amb totes les altres juntes!

Jordi Foz > Això és així, i de llarg. Cada dia hi ha descàrregues, perquè les dades s'actualitzen cada dia. Ha estat un èxit absolut, tant a Catalunya com a la resta de l'Estat. Per exemple, si mirem les utilitzacions periodístiques d'aquestes dades són constants. I les utilitzacions acadèmiques, també. El famós indicador de l'índex de rebrot es va desenvolupar a la Universitat Politècnica de Catalunya, utilitzant dades obertes i altres dades que generen ells mateixos, que aconsegueixen directament de Departament de Salut. Els primers mesos vam ser incapaços de donar aquestes dades, no hi havia sistemes d'informació prou desenvolupats. En part és comprensible, perquè la Covid-19 no existia. Hi havia dades que no podíem tenir ni tenir previstes, perquè no existien. En altres casos no en teníem, perquè el sistema d'informació no era prou sòlid. I en alguns casos, durant un temps, no es van donar les dades, perquè no es volien

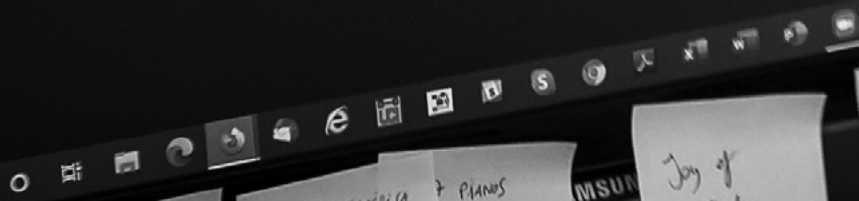

Liliana Arroyo

JORDI POZ

Fundació Josep...

Foz > Com més informació té la ciutadania millor, sobretot quan es tracta de prendre decisions que et restringeixen els drets

donar, perquè es creia que generarien alarma, que generarien por... Però crec que el guany de donar les dades és superior a la pèrdua que pot haver-hi. Com més informació té la ciutadania millor, sobretot quan es tracta de prendre decisions que et restringeixen els drets. La gent ha d'entendre per què es prenen aquestes decisions i l'única manera de fer-ho és donar tota la informació possible.

Liliana Arroyo > Les dades en si mateixes són informació, però no són coneixement. És molt important que per aconseguir posicionar-nos respecte a les dades hi hagi la capacitat de llegir el context. En el cas de l'índex de rebrot, crec que és un indicador que es pot entendre fàcilment. Tothom té clar què vol dir si el número està per sobre de l'1, per sota o si ha baixat tres punts. És a dir, és un indicador sintètic que la població pot entendre. El pot assumir molt millor, que no pas dir que hi ha 500 llits d'UCI ocupats o que el 50% dels malalts de la UCI són malalts de la Covid-19. De totes maneres, hi ha altres casos en què no tenim el context. Què passa en una situació normal? No sabem si

una dada és poc, és molt... En canvi, indicadors sintètics ajuden moltíssim. I si a més s'acompanya d'una bona comunicació crec que l'èxit està assegurat.

Núria Jar > És una altra de les qüestions, la comunicació i la confiança. Com s'han d'explicar les dades via IA?

Liliana Arroyo > Això reforça moltíssim la confiança de la ciutadania, un tema que crec que és molt important. Des del punt de vista de l'administració i d'un bon govern, és fonamental, perquè sense confiança... Tu pots fer servir enfocaments punitius, pots regular... però la confiança és el que fa moure el món. En aquesta pandèmia hem après, de fet, encara n'estem aprenent, a com fer servir les dades per generar confiança, no per generar desconfort, confusió, empatx de números... sinó de dir, bé, aquest és l'escenari. Ara s'està comunicant molt bé. Tenim tres indicadors que són els que ens marquen les decisions i tenim una mena de marcador, com si fos una competició, que la gent sap llegir com si fos la classificació de la Lliga de futbol. Crec que això ens

Arroyo > En temes de protecció de llibertats i de drets és molt important que fem un pacte social al voltant de les dades, que esdevinguin un recurs comú, font de millors decisions

està ajudant molt i cal posar en valor aquest aprenentatge. La pandèmia ha servit de tractors i catalitzadora per aquest impuls de les dades obertes. Al Govern ja portàveu molta feina i ben feta, però és veritat que de vegades és difícil desenvolupar un sistema de dades sense tenir un objectiu específic, perquè és una qüestió molt contextual i requereix d'un entorn específic. Per tant, quan sorgeix una necessitat molt concreta, com aquesta, és molt més fàcil orientar tots els esforços i preparar el sistema perquè pugui suportar la demanda que es pugui derivar.

Jordi Foz > Sí. Cal contribuir que les dades siguin comprensibles i entenedores, perquè si no, no ajudes. Però, en política, una de les reticències a donar dades o informació és la percepció que perds capacitat de decisió i discrecionalitat. Que perds poder. La informació és poder. Però, realment, i amb la crisi actual s'ha vist, això no és així. La capacitat d'explicar el que està passant, permet millorar les teves decisions i fer-les més viables; ara es veu també amb els indicadors que comentaves, que permeten contextualitzar les decisions i fer-les

comprensibles. La qualitat democràtica d'un país s'explica en bona part per la confiança. Aquells països en els quals la ciutadania confia en les institucions, les polítiques públiques i els polítics són els països en els quals la ciutadania paga impostos més de grat, col·labora més en els serveis públics... I això els converteix en els països amb més riquesa i millors serveis públics, tal com es pot veure clarament amb indicadors internacionals. Quan intentes entendre per què els països nòrdics funcionen tan bé, arribes a la conclusió que en part és perquè tenen una bona construcció institucional que genera confiança. I un dels elements clau són les dades. Avui en dia, un dels elements clau és tenir bons sistemes d'informació, però de qualitat, que la ciutadania se'ls cregui, que siguin comprensibles, que s'utilitzin bé, que tothom pugui dir-hi la seva... Jo em dedico al govern obert i aquest és un dels reptes. No la transparència perquè sí, sinó la transparència per generar treball en xarxa i que la gent col·labori més.

Núria Jar > Aquest és un tema molt rellevant: la confiança. Com veieu

la desconfiança que genera la IA? Sovint que el govern tingui dades sobre nosaltres s'entén com una pèrdua de llibertat i de privacitat.

Liliana Arroyo > Sí, confiem molt menys en el fet que el nostre govern tingui capacitat i competència per fer servir les dades correctament, que en qualsevol empresa a qui ja les hi regalem cada dia. I això es va veure moltíssim a la primavera, quan es va començar a parlar de les aplicacions de rastreig, com les de Corea del Sud, Singapur o el sistema de crèdit social xinès com una forma vàlida de fer-ho. Però quan parles amb gent que està fora del país, que ara viuen aquí, però que han viscut en el marc del règim xinès, ells sí que creuen que qui millor farà servir les dades serà l'Estat, el seu govern. Aquí tenim la idea contrària. Fa anys vaig estar en un projecte on es veia un abisme de confiança entre l'empresa i l'administració pública. I dius, aquí tenim un problema. Segurament, però, crec que aquesta nova orientació a l'obertura de la presa de decisions basades en dades i compartir-ho com un element de confiança amb la ciutadania ens obre altres

escenaris. I aquí us posaré un exemple molt clar. De la mateixa manera que hi ha molts professors que estan aterrats amb el fet que els mòbils entrin a les aules, i l'argument moltes vegades és que estaran distrets i no faran cas, aquí la por latent és que si jo estic explicant una cosa i ells ho poden mirar a la Wikipedia em podran contradir, doncs el mateix passa amb els representants públics. Bé, en lloc que et puguin contradir, en lloc que sigui una competició per qui tingui la informació més veraç, per què no ho convertim en un escenari de col·laboració? El que deia en Jordi, treballar en xarxa no només amb l'acadèmia, també amb les entitats de la societat civil, per exemple. Crec que aquesta seria una manera de renovar la confiança. I si podem fer aquest canvi de perspectiva amb la transparència de les dades i les polítiques públiques basades en dades i evidència, doncs benvingut sigui. Però insistir en el fet que les dades per si mateixes no fan res. I que les dades són interpretables, són manipulables... Vull dir que al final la dada com a puresa tampoc no ens serveix. I en temes de protecció de llibertats i de drets és molt important que fem un pacte social al voltant de les dades. I en Jordi ho apuntava abans, que esdevinguin un recurs comú, font de millors decisions.

Jordi Foz > Abans hem parlat de confiança, però en realitat en una democràcia liberal el que hem après és que hi ha d'haver confiança vigilant. Per tant, és positiu que els ciutadans tinguin un cert nivell de confiança per col·laborar i que la democràcia funcioni, però que a la vegada estiguin alerta. I especialment s'ha d'estar alerta amb els drets cívics i individuals. Igual que la democràcia liberal es construeix, en part, defensant la

Foz > A nivell mundial, hi ha un consens del fet que, d'una banda, cal reforçar l'administració pública, i de l'altra, tenir polítiques antimonopoli robustes

llibertat de premsa o la prohibició en la intromissió del correu privat, ara ha de tenir la traducció amb la IA i estar molt atents a la intimitat i la privacitat de la seva utilització i, en general, de la digitalització. Com deia la Liliانا, cal entendre el potencial dels sistemes d'informació i de les dades com un bé comú, com una infraestructura al servei de la ciutadania. Per tant, això implica que les administracions públiques han de tenir capacitat i sistemes d'informació potents i professionals ben formats en aquest àmbit. No pot ser que tot el potencial en matèria de gestió de les dades, sistemes d'informació i IA estigui només en les grans corporacions, també ha d'estar en l'administració pública. En el sector de la IA s'està produint una concentració brutal de les dades i existeixen corporacions mundials que tenen tota la informació. Això comporta un risc molt important. Per això, a nivell mundial, hi ha un consens del fet que, d'una banda, cal reforçar l'administració pública, i de l'altra, tenir polítiques antimonopoli robustes.

Núria Jar > Precisament, m'agradaria posar el focus en el perill dels

monopolis. Quin és el perill que els governs estiguin a anys llum de les grans empreses pel que fa el desenvolupament de la IA?

Jordi Foz > La digitalització, els sistemes d'informació, les dades i els algoritmes tenen un gran potencial. Han vingut per quedar-se. Però les administracions públiques no estan al capdavant en la construcció i l'ús d'aquestes infraestructures. Al revés, estan al darrere, perquè estan pensades per a un altre món. Si tu compares una empresa com Google, o qualsevol d'aquest estil, amb qualsevol administració pública, el potencial que té una gran corporació en l'ús de les dades, els sistemes d'informació i els algoritmes és infinitament més potent que el de l'administració pública. A més, l'administració pública és una organització compartimentada, jerarquitzada, que treballa amb paper... i, per tant, molt poc pensada per utilitzar sistemes d'informació en xarxa, que tothom els pugui utilitzar. Això d'una banda i, de l'altra, la gent que treballa a l'administració pública hem estat seleccionats per motius que res tenen a veure amb el món digital. Per tant, tenim un munt

de gent especialista en altres coses. Jo mateix soc advocat, especialitzat en dret públic. És cert que algunes d'aquestes peces són clau i han de continuar existint, però necessitem gent amb capacitat d'entendre el món digital, d'utilitzar-lo, de compartir sistemes d'informació, de reflexió estratègica, de capacitat d'anàlisi, d'avaluació... gent que sigui capaç de construir sistemes d'informació potents i competitius.

Núria Jar > Hi ha, per tant, un desequilibri molt gran entre esfera pública i privada...

Jordi Foz > L'administració pública ha de tenir sistemes d'informació equivalents o més potents que els de les grans corporacions. Segurament han de ser sistemes transnacionals, que no siguin ni de la Generalitat ni de l'Estat espanyol, sinó que siguin de les institucions europees, que els puguem comparar, que ens posin en capacitat de poder competir amb Google o, com a mínim, acostar-nos-hi una mica. I això no és fàcil. Crec que aquest és un dels grans reptes. Si mires l'estructura de personal de les administracions públiques espanyoles, hi ha

un problema important d'incapacitat a l'hora d'assumir aquest repte. Pel que fa a la inversió pública, crec que el futur de l'administració no és invertir en totxo... Una de les prioritats ha de ser i és invertir en digitalització, sistemes d'informació i generació de dades amb capacitat d'anàlisi i d'explicació d'aquesta informació.

Liliana Arroyo > Hi afegiria un parell de coses. La primera és, estenent una mica més l'argument que tu plantejaves, que a part de perfils experts en informació i demés, crec que fa falta experts amb capacitat de definir propòsits. Persones que puguin seguir garantint que, més enllà de l'enamorament tecnològic i d'informació, el propòsit està al servei del bé comú. En segon lloc, no sé si comparar l'administració pública, o intentar competir, amb els grans monopolis és l'estratègia més adequada. Un estudi de McKinsey afirma que, si res canvia, el 2050 les quatre grans empreses, Google, Apple, Facebook i Amazon, mouran el 30% del producte interior brut mundial. Aquest és un escenari possible i poden passar mil coses, ja ho sabem, però aquesta és una dada que... ja n'hi ha prou! Hi comencen a

haver veus en el sentit que aquests grans monopolis s'han de trencar ja per una qüestió de democràcia. L'important és posar tota la capacitat d'innovació de la IA al servei del bé comú. I aquí crec que l'administració pública té moltes cartes a jugar.

Núria Jar > I com es pot limitar la força de les corporacions?

Liliana Arroyo > Per exemple, incentivar la innovació responsable a partir dels processos de finançament públic. És a dir, potser no cal que sigui l'administració mateixa que internament desenvolupi el sistema d'informació, potser és Google qui ho ha de fer sota unes salvaguardes determinades. Per altra banda, i això ho vam escriure en un informe que vam fer amb l'Institut d'Innovació Social d'ESADE, la gràcia és que l'administració pública sigui la que creï l'ecosistema de dades i la que guarda la clau d'aquestes dades, i que siguin les iniciatives privades les que desenvolupin serveis per fer servir a partir d'aquestes dades. Però, ara mateix, el que tenim molt greument confós és que actualment

Foz > L'administració pública del futur i el poder polític han de ser concebuts per ser capaços de fer la funció d'impuls, d'innovació i de garant de la bona utilització dels sistemes d'informació i de les dades

qui està guardant aquestes dades és la mateixa empresa que està desenvolupant el servei. I aquí està el gran problema: l'editor del servei i el guardià de les dades recau sota el mateix paraigua. De manera que si separéssim aquestes dues peces i una recaigués en l'administració pública, la gent confiaria molt més en les dades, perquè l'administració les podria fer servir en ares del bé comú. Al final seria quelcom que podria passar per un escrutini públic. De totes maneres, tampoc seria meravellós, perquè hauríem de veure com fer-ho perquè fos segur, resilient i que pogués estar guardat de manera distribuïda... Per contra, tot això a l'empresa privada és molt difícil. Si no ets un inversor amb el nombre majoritari d'accions no pots governar una empresa, mentre que l'administració pública està al servei de la ciutadania. Per tant, crec que també tenim una oportunitat de capgirar aquesta narrativa. No des de la competència, sinó des de la recol·locació dels poders i de les confiançaes.

Núria Jar > El tema de la IA és immens i el debat és interessantíssim. M'agradaria demanar-vos una re-

flexió final. Saber cap a on hauríem d'anar, quins són els escenaris que us agradaria que es materialitzessin de cara al futur pel que fa a la IA?

Jordi Foz > Crec que la digitalització i les dades obertes són un repte apassionant i tenen un potencial molt gran per millorar les nostres vides. En el meu cas, el nostre repte, com a persona republicana, és que aquestes dades i aquests sistemes d'informació estiguin al servei de la ciutadania. Construir infraestructures públiques, que garanteixin que aquestes dades, aquests algorismes i aquests sistemes d'informació serveixin per governar millor, de forma més democràtica, i al servei de la ciutadania, amb col·laboració amb tots els sectors socials i l'empresa privada, que segur que en molts temes aniran per davant nostre. Però crec que és molt important que l'administració pública del futur i el poder polític del futur estiguin concebuts per ser capaços de fer aquesta funció d'impuls, d'innovació i de garant de la bona utilització dels sistemes d'informació i de les dades.

Liliana Arroyo > L'escenari que m'agradaria imaginar-me com a

ciutadana és aquest: una resituació d'allò públic com aquell espai de protecció de drets i llibertats, així com de persecució del bé comú. Un espai transparent, on les dades ens puguin ajudar que això sigui així. Crec que les dades poden ser un vector de transformació de l'administració i cal posar-nos a tenir converses al voltant d'aquestes dades, perquè ens permeti precisament això. Avançar cap a escenaris on la ciutadania i els diferents grups són aliats, en què l'administració pública és un far que té un mapa ben construït on les dades tenen un paper rellevant. ■